

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 11Cpr/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219200696
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Gandelová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1219200696.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Gandelovou v právnej veci žalobcu : M. Y., narodený dňa XX.XX.XXXX, bytom Š. Č. XX, N., zastúpený JUDr. Peter Harakály, advokát, o sídlom Mlynská č. 28, Košice, proti žalovanému : BRYNTIN TECHNOLOGIES s.r.o., so sídlom Sabinovská č. 12, Bratislava, IČO : 45900086, o určenie pracovného úrazu takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že úraz, ktorý utrpel žalobca dňa XX.XX.XXXX, pri vykonávaní prác pre žalovaného, je pracovným úrazom a je daná zodpovednosť žalovaného v plnom rozsahu.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobou, ktorá bola súdu doručená dňa 08.02.2019, sa žalobca domáhal, aby súd určil, že úraz, ktorý utrpel dňa XX.XX.XXXX pri vykonávaní prác pre žalovaného je pracovným úrazom a je daná zodpovednosť žalovaného v plnom rozsahu.

2. V žalobe tvrdil, že dňa XX.XX.XXXX v čase o X,XX hod. v železničnej stanici N.Č. na vykladacej rampe manipulačnej koľaje došlo ku vzniku úrazu, keď pri vykládke štrku z nákladného vozňa bol obsluhou pracovného stroja privalený ramenom hydraulického bagra, v dôsledku čoho utrpel ťažké poranenia, ktoré zanechali na zdravotnom stave trvalé poškodenie. Žalobca utrpel úraz pri vykonávaní prác pre spoločnosť žalovaného, s ktorým sa dohodol na vykonaní práce, vykládky štrku zo železničných vagónov v železničnej stanici, podľa jeho pokynov, za odmenu. Žalobca mal postavenie zamestnanca, nakoľko v čase úrazu vykonával závislú prácu za odmenu. Úraz utrpel priamo pri plnení dohodnutých pracovných úloh a preto je pracovným úrazom. Žalobca si uplatnil na Sociálnej poisťovni nárok na úrazové dávky, ktoré mu vznikli, táto náhrada sa poskytuje z úrazového poistenia. Žalobca si uplatnil náhradu za bolesť, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, obe žiadosťami zo dňa XX.XX.XXXX, pričom Sociálna poisťovňa rozhodnutím zo dňa XX.XX.XXXX rozhodla, že žalobca nemá nárok na náhradu, dôvodom bola skutočnosť, že nepovažovala žalobcu za zamestnanca žalovaného a jeho úraz za pracovný úraz. Žalobca podal voči uvedeným rozhodnutiam odvolanie, ktoré bolo zamietnuté. O podanej správnej žalobe Krajský súd v Nitre rozhodol tak, že žalobu na preskúmanie rozhodnutia zamietol rozsudkom zo dňa 19.11.2018, spisová značka 23Sa/27/2018-60. Žalobca sa domnieva, že podaná žaloba má charakter uplatnenia nároku na určenie právnej skutočnosti, o určenie či sa jedná o pracovný úraz, nakoľko žalobca tvrdí, že pre žalovaného vykonával závislú prácu a má teda postavenie zamestnanca, ide teda o spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom a túto otázku je oprávnený riešiť všeobecný súd. Poukázal na to, že od otázky určenia zodpovednosti žalovaného za pracovný úraz je závislé rozhodovanie Sociálnej poisťovne o dávkach, nakoľko Sociálna poisťovňa zatiaľ odmieta žalobcovi uvedené úrazové dávky priznať z dôvodu, že žalovaný nie je zodpovedný za pracovný úraz žalobcu, je preto daný naliehavý právny záujem žalobcu na tom, aby súd určil, že táto

zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú pracovným úrazom je daná. Žalobca preukázal aj na výpoveď konateľa žalovaného v trestnom konaní, kde konateľ spoločnosti žalovaného uvádzal, že pán T. dostal za úlohu zabezpečiť nakládku a vykládku štrku a informoval ho, že našiel subdodávateľa na odvoz štrku a spôsob vykladania štrku v stanici N.. Vykládku zabezpečovala spoločnosť žalovaného. Osobná účasť konateľa žalovaného na mieste udalosti, ako aj potvrdenie zodpovednosti za samotnú vykládku a manipuláciu štrkom prostredníctvom poverenej osoby, vyplýva z jeho výpovede. Za nedodržiavanie predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako aj osobitného právneho predpisu, nesie zodpovednosť výlučne žalovaný. Uvedené pochybenie žalovaného konštatuje aj Inšpektorát práce v Prešove tak, že žalovaný nezabezpečil pracovisko, nestanovil pracovný postup, tak aby organizácia práce neohrozila bezpečnosť a zdravie zamestnancov. Žalobca považuje za preukázané a potvrdil to aj konateľ žalovaného, že vykonával práce v prospech žalovaného, ktorý mu prácu zadal a kontroloval. Ďalej poukázal na ustanovenie § 1 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého za závislú prácu, ktorá je vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca sa považuje výlučne osobný výkon práce zamestnanca pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, za mzdu alebo odmenu, v pracovnom čase, na náklady zamestnávateľa, jeho výrobnými prostriedkami a na zodpovednosť zamestnávateľa a ide o výkon práce, ktorá pozostáva prevažne z opakovania určených činností. V prípade žalobcu sú splnené identifikačné znaky pojmu závislá práca. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. III.ÚS 2703/15 zo dňa 31. augusta 2016, kde v bode 49 nálezu súd vyslovil názor, že definičným znakom takzvanej závislej práce v pracovnoprávných vzťahoch je nerovnovážne postavenie zmluvných strán, pričom zamestnávateľ vystupuje ako strana silnejšia zatiaľ čo zamestnanec sa nachádza v nižšom postavení. Je úlohou nielen zákonodarcu, ale tiež štátnych orgánov, vrátane súdov, aby právnou úpravou a jej aplikáciou eliminovali nežiaduce sociálne dôsledky tejto faktickej nerovnováhy. Keďže obsah dohodnutého výkonu práce jednoznačne svedčí pre pracovnoprávny vzťah, je od začiatku daná zodpovednosť žalovaného za vzniknutý pracovný úraz a jeho zodpovednosť za vzniknutú škodu.

3. Ako dôkazy predložil lekársku prepúšťaciu správu, lekárske nálezy, žiadosť o priznanie náhrady za bolesť, žiadosť o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 8. augusta 2017, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21. decembra 2017, rozsudok Krajského súdu v zo dňa 19.11.2018, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 5T/100/2015-448 zo dňa 02.02.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 6To/44/2018 zo dňa 18.12.2018.

4. Žalovaný sa ku žalobe nevyjadril, v spore zostal nečinný.

5. Podľa ustanovenia § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať najmä, aby sa rozhodlo najmä o určení či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

6. Súd považoval za preukázané, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko bez ingerencie súdu nemôže požadovať plnenia, na ktoré by mohol mať nárok, ak by súd vyriešil individuálny pracovnoprávny spor a určil, či úraz je pracovným úrazom, alebo nie je.

7. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“) závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom. Závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca nemôže byť vykonávaná v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov.

8. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 Zákonníka práce zamestnanec je fyzická osoba, ktorá v pracovnoprávných vzťahoch, a ak to ustanovuje osobitný predpis, aj v obdobných pracovných vzťahoch vykonáva pre zamestnávateľa závislú prácu.

9. V zmysle ustanovenia § 14 Zákonníka práce spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy.

10. V tomto spore sa žalobca domáhal určenia, že úraz ktorý utrpel dňa 12.04.2013 pri vykonávaní prác pre žalovaného je pracovným úrazom a je daná zodpovednosť žalovaného v plnom rozsahu.

11. Súd považoval v spore tvrdenia žalobcu za nesporné.

12. Aj Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí sp.zn. 23Sa/27/2018-60 zo dňa 19.11.2018, ktorým zamietol žalobu o preskúmanie správneho rozhodnutia, v odôvodnení konštatoval, že zamestnávateľ neoznámil skutočnosť, že pracovný úraz utrpel jeho zamestnanec a preto nie je možné priznať nárok žalobcovi z pracovného úrazu. Vyhlásenie zamestnávateľa, že vznikol pracovný úraz, je pre Sociálnu poisťovňu záväzné pri posudzovaní nároku z úrazového poistenia. Keďže v tomto prípade nastal spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom či sa jedná o pracovný úraz, pričom tieto spory prejednáva a rozhoduje v zmysle § 14 Zákonníka práce príslušný okresný súd a ide o individuálny pracovnoprávny spor. Určenie či poškodenie zdravia žalobcu je pracovným úrazom spadá výlučne do kompetencie všeobecného súdu, ktorý jediný môže po vykonaní dokazovania záväzne určiť, že predmetný úraz je pracovným úrazom.

13. Súd považoval za preukázané, že napriek tomu, že žalobca so žalovaným neuzatvoril žiadnu písomnú zmluvu, žalobca vykonával závislú prácu pre žalovaného. Za faktický pracovný pomer právna teória označuje právny vzťah založený na základe chýbajúcej pracovnej zmluvy, alebo pracovnej zmluvy uzavretej v rozpore so zákonom. V takých prípadoch pracovný pomer nevzniká, ale v skutočnosti ide o faktický výkon závislej práce bez pracovnej zmluvy.

14. Zákonník práce priznáva už vykonanej práci zamestnancom bez platnej pracovnej zmluvy, aj v neplatnom pracovnom pomere, určité právne účinky a následky, je preto na mieste poskytnúť zamestnancovi aj ochranu v prípade úrazu, či poranenia pri vykonávaní závislej práce.

15. Súd vychádzajúc z nesporných tvrdení žalobcu, mal v spore za preukázané, že úraz zo dňa 12.04.2013 pri vykonávaní prác pre žalovaného bol pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný.

16. O trovách konania súd rozhodoval podľa ustanovenia § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru je úspechu vo veci. Žalobca mal vo veci úspech, preto súd zaviazal žalovaného ku náhrade trov konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka- spisová značka tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.